

Populärvetenskaplig sammanfattning för projekt finansierat av Ekhagastiftelsen

Populärvetenskaplig sammanfattning ska lämnas inom 2 månader efter anslag har beviljats.

Diarienummer:	2025-74
Projekttitel:	Samodling för ökad produktion av ekologisk foderspannmål i norr
Anslagsmottagare:	Institutionen för växtproduktionsekologi Sveriges lantbruksuniversitet
Projektledare/Kontaktperson:	Cecilia Palmborg
Projektstart:	2026-01-01
Projektslut:	2028-02-28
Totalt av Ekhagastiftelsen beviljade medel:	670000 SEK

Sammanfattning: (200 - 300 ord)

I spannmålsodling kan det finnas fördelar med att odla olika arter och sorter tillsammans. Spridningen av sjukdomar och skadegörare i ett bestånd kan gå långsammare, växtnäringen kan utnyttjas effektivare och grödan kan täcka marken snabbare så att ogräset får mer konkurrens. Detta kan vara en fördel, särskilt i ekologisk produktion där det inte finns så många motmedel mot sjukdomar och ogräs. Det är dock inte alla kombinationer av sorter och arter som är gynnsamma och resultaten kan också variera från plats till plats. De samodlingsförsök med spannmål som hittills utförts i Sverige har gjorts i Syd- och Mellansverige och de sorter som är vanliga i norr har oftast inte testats i samodling.

Projektet ska testa 11 olika kombinationer av 4 kornsorter och 2 havresorter på tre försöksplatser i norra Sverige. Försöken ska ingå i de ekologiska sortförsöken med havre och korn så att dessa kan användas som kontroller med normal odling av bara en sort i taget. Vi ska, förutom att mäta avkastningen av spannmål och halm också undersöka ogräs, skadegörare och hur de blandade grödorna växer.

Om vi hittar bra kombinationer av havre och korn kan dessa ge ökade skördar och lönsamhet för ekologiska lantbruk i norra Sverige. Spannmålen är tänkt att användas som foder till lantbrukets djur eftersom det finns en större acceptans för variation i kvalitet och en oförutsägbarhet i vad man egentligen kommer att skörda än när man odlar till mat. I norra Sverige är korn det vanligaste foderspannmålet och en inblandning av havre kan minska metanproduktionen därmed klimatpåverkan hos idisslare.